

21.6.2017

Pöytäkirja: Valtioneuvoston hankeikkuna -palvelun ohjausryhmä 20.6.2017

Aika 20.6.2017 klo 13.00-14.01

Paikka Säätöalo, nh 17

Osallistajat Max Hamberg, VNK (pj.)
Hannu Antikainen, PLM
Antti Ellonen, LVM (poistui klo 13.43)
Oili Salminen, OM
Asser Kaksonen, Codemen
Anne Niemi, VNK
Marit Olander, VNK
Tuomo Soukkio, VNK
Selja Luostarinen, VNK (siht.)

Puheenjohtaja Max Hamberg avasi kokouksen klo 13.00.

1. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin ilman muutoksia.

2. Katsaus hankkeen tilanteeseen

- Hankeikkunan virkamiehen käyttöliittymän versiopäivitys ja julkisen käyttöliittymän julkaisu

Marit Olander kertoi hankkeen tilanteesta. Hankeikkunan virkamiehen käyttöliittymästä julkaistiin ti 30.5.2017 versio 2.0 ja pe 2.6.2017 siihen tehty korjauspäivitys versio 2.0.1. Virkamiehen käyttöliittymään saatiin päivityksissä mm. raportointitoiminnallisuuksia ja hankkeille Alias-nimen (esim. SOTE) lisäysmahdollisuus. VNK:n istuntoyksikkö on aloittanut yhdessä muutaman ministeriön kanssa HE-luettelon pilotoinnin. Käyttöönotto ja versionjulkaisu sujuivat suunnitellusti.

Julkisen käyttöliittymän osalta on ollut haasteita. Toteutus on siirretty tuotantoon maanantai-iltana 19.6.2017, mutta se on vielä testattava ennen julkaisua. Julkisesta käyttöliittymästä julkaistaan nyt minimitoteutus, jota tullaan täydentämään. Julkinen käyttöliittymä hyödyntää avointa rajapintaa. Ministeriöt ottavat portletit käyttöön verkkosivuillaan sovitun aikataulun mukaisesti, OM on ensimmäinen keskiviikkona 28.6.2017. Samalla portletit on tarkoitus ottaa käyttöön myös valtioneuvoston sivuilla.

Hankeikkunan jatkokehityskohteita on priorisoitu ja niitä edistetään syksyllä 2017, jolloin toteutetaan myös hallitusohjelman toteutumisen seuranta ja täydennetään julkista käyttöliittymää.

Keskusteltiin Hankeikkunan avoimuudesta ja tiedon julkaisusta. Antti Ellonen huomautti tunnistetusta riskistä: HAREn tapaan Hankeikkunassa voi julkaista tietoja ja asiakirjoja myös vain valtioneuvoston sisäisesti, jolloin palvelun läpinäkyvyys ja avoimuus kansalaisten suuntaan ja toimiminen tiedonjakokanavana kärsii. Oili Salminen kertoi, että OM:ssä Hankeikkunaa on mainostettu tietopankkina, jonne kannattaa viedä tiedot myös niistä hankkeista, joista halutaan kertoa VN:n sisällä, muttei välttämättä vielä julkisuudessa. Silti on hyvä korostaa palvelun avoimuutta ja ohjata virkamieskäyttäjää tietojen julkaisuun myös ulkoisilla verkkosivuilla.

Antti peräänkuulutti hankeikkuna.fi-domainin käyttöönottoa, joka edesauttaisi myös Hankeikkunan markkinointia ja tiedon leviämistä. Puheenjohtaja kertoi, että asiasta on keskusteltu mm. valtioneuvoston viestinnän kanssa, joka on halunnut valtioneuvoston hanketietojen julkaisua valtioneuvosto.fi/hankeet-osoitteessa. Hankeikkuna.fi-osoitteesta tullaan kuitenkin toteuttamaan ohjaus VN:n hankesivuilla.

Keskustelua käytiin myös virkamiehen ja julkisen käyttöliittymien rooleista ja vastuista. Antti totesi ministeriöille näyttäytyvän epäselvänä sen kuka Hankeikkunassa tekee mitään ja vastaa eri osa-alueista. Hankeikkuna-määräys ja ohjeistus koskevat tällä hetkellä pääosin vain virkamiehen käyttöliittymää ja asianhallintaa, mutta eivät julkista käyttöliittymää. Puheenjohtaja vastasi, että yhteistyötä tietotoimialan ja viestinnän (erityisesti YJA:n kehittäjien ja ylläpitäjien) välillä tullaan parantamaan ja roolitusta selkeyttämään. Marit jatkoi, että eri toimijoiden mm. VNK:n politiikka-analyysiyksikön ja istuntoyksikön osallistuminen ja vastuut Hankeikkunassa ovat lisänneet epäselvyyttä. Anne Niemi muistutti, että virallista organisoitumista odoteltaessa kannattaa hyödyntää tiedonhallintayksikön pääkäyttäjää ja saattaa Hankeikkunaa koskevat ehdotukset, asiat ym. heidän tietoonsa.

- Haasteet

Marit kävi läpi hankkeen viimeaikaisia haasteita. Julkisen käyttöliittymän uusi määrittely rikastetun viestinnän toteutukseksi on lisännyt kustannuksia. Palvelua kehitetään myös edelleen ja valmistellaan integraatioita, joista VAHVA on tulossa ensimmäisenä toteutukseen unohtamatta Kampusta ja Hankesalkkua. Hanke on hakenut ja saanut VNK:n sisäisesti lisärahoitusta 145 000 euroa. Hankkeen aikataulussa on jouduttu joustamaan, sillä julkisen käyttöliittymän toteutuksen valmistuminen on viivästynyt.

- Avoin rajapinta

Avoin rajapinta on uusi ja merkittävä asia, koska se mahdollistaa Hankeikkunan aineiston hyödyntämisen VN:n ulkopuolella. Marit kertoi, että avoimen rajapinnan hallinta vaatii myös suunnittelua ja resursseja. Avoimen rajapinnan tietoturva-auditointi oli aloitettu toukokuun lopulla ja se valmistui 19.6.2017. Palvelu voidaan ottaa turvallisesti käyttöön, sillä merkittäviä tietoturvaongelmia ei havaittu lainkaan ja muutenkin havaintoja oli hyvin vähän. Näin ollen Hankeikkunasta lisätään kuvaus palveluun ja linkki avoimeen rajapintaan avoindata.fi-sivustolle siinä vaiheessa, kun julkisen käyttöliittymän portletit julkaistaan.

Puheenjohtaja tiedusteli millainen tuntuma on avoimen rajapinnan käyttöön, kuka sitä saattaisi hyödyntää ja millaisiin sovelluksiin. Kokouksen osallistujat nostivat esille kolmannen sektorin toimijoita kuten Open Knowledge Finland ja internet-demokratiaorganisaatiot, kaupallisia toimijoita kuten tietopalvelua tuottavia yrityksiä (hankedataa voitaisiin jalostaa kuten pörssiyritysten tuottamaa dataa), kunnallisia toimijoita, jotka voisivat hyödyntää VN:n hanketietoja omissa hankkeissaan, sekä median, jota varmasti kiinnostaa mm. hallitusohjelman seuranta ja tietojen vertailu esim. kuinka monta hanketta on hallituskauden päättyessä saatu päätökseen. Anne kertoi, että tiedonhallintalakyöryhmän väliraportissa on tuotu esille se, että ylipäänsä asiakirja-aineistoa on tuotava suuren yleisön tietoon ja saataville suuremmassa määrin kuin tällä hetkellä on tuotu. Tämä vähentäisi jatkossa myös tieto- ja asiakirjapyyntöjä.

- Jatkuva palvelu

Hankeikkuna on siirtymässä jatkuvan palvelun vaiheeseen, jolloin palvelun käyttöä koskevia rooleja ja vastuita tullaan täsmentämään. Elo-syyskuussa on organisoitava jatkuvan palvelun ohjaus- ja seurantaryhmät. Toimittajan kanssa tehdyssä palvelusopimuksessa on mukana palveluhallinnan malli. Hanke päättyy kuluvan vuoden lopussa, joten jatkossa ministeriöyhteistyö toteutuu ennen kaikkea yhdyshenkilöverkoston avulla. Tiedonhallintayksikön pääkäyttäjät ovat myös lähellä ministeriöitä.

3. Katsaus Hankeikkunan testaukseen

- Hankeikkunan virkamiehen käyttöliittymä

Tuomo Soukkio kertoi Hankeikkunan testauksesta. Virkamiehen käyttöliittymän 2.0-version hyväksymistestaus tehtiin aikavälillä 15.-31.5.2017 ja julkisen käyttöliittymän testaus aikavälillä 18.5.-16.6.2017. Testitapaukset ja -havainnot koottiin Excel-tiedostoille. Hyväksymistestauksen jälkeen suoritettiin tietoturva-auditointi ja korjausjakson aikainen regressiotestaus.

Tuomo kertoi Exceleiden käytön olleen haastavaa, minkä vuoksi olisi suositeltavaa hyödyntää jatkossa testauksen hallintaan jotain testausvälinettä esim. QC:tä. Lisäksi testauksen valmisteluvaiheelle jäi liian vähän aikaa. Testitapauksien toimitus viivästyi toimittajan puolelta, minkä jälkeen testauskoordinaattori ja -vastaavat joutuivat myös jonkin verran muokkaamaan testitapauksia testaajille ymmärrettävämpään muotoon. Teknisiltä ongelmiltaan ei välttytty, mikä vaikutti aikatauluihin. Erityisesti UM:ssä ja YJA:n kanssa oli haasteita.

Keskusteltiin lyhyesti siitä miksi QC-testausvälinettä ei tällä kertaa hyödynnetty. Asser Kaksonen tiedusteli eikö regressiotestausta varten olisi ollut hyvä viedä Excelien tiedot testausvälineeseen. Anne vastasi, että toimittajalla olisi ollut mahdollisuus käyttää QC:tä ja sieltä he olisivat pystyneet seuraamaan reaaliaikaista tilannetta, mutta käytännössä Excelien hyödyntämiseen päädyttiin, koska oletus oli, että testitapauksia olisi edelliseen testauskierrokseen verrattuna vähän. Lisäksi valmistelu-aikaa oli niukasti ja YJA-testaus toi mukanaan huomattavan joukon uusia testaajia, joille olisi pitänyt kouluttaa testausvälineen käyttö erittäin nopealla aikataululla. Teknisten ongelmien osalta todettiin, että useiden eri toimijoiden välisessä yhteydenpidossa ja toiminnan koordinoinnissa on edelleen parantamisen varaa.

- YJA-käyttöliittymä

Marit Olander kertoi YJA-käyttöliittymän testauksesta ja tilanteesta. QA:lle saatiin testattava versio vasta 14.6.2017 ja tuotantopuoli alkoi toimia vasta 16.6.2017. Testaus on edelleen kesken testiportlettien osalta, joten testiraportteja ei vielä ole. Erinäisiä virhetilanteita on kuitenkin ilmennyt, mm. haut ovat vieneet HARE:n tietoihin ja etapit eivät ole järjestyneet oikein. Toteutuksella on ollut kiire, joten ulkoasuun vaikuttavat viimeistelyt ovat jääneet toimittajalta tekemättä. Ilmeisesti kaikkia sovittuja korjauksiakaan ei ole vielä viety YJA:an. Asser totesi, että osin korjauksia ei ole pystytty viemään YJA:an julkaisusyklistä johtuen. Puheenjohtaja korosti, että Ambientian on korjattava puutteet korkealla prioriteetilla. Kaiken on oltava paikoillaan viimeistään ti 27.6.2017, jottei OM:n YJA-sivustojen julkaisuajankohta ke 28.6.2017 viivästy. Oili kertoi, että OM:n viestinnässä tehdään parhaillaan YJA-muutoksia ja portletit ovat jo käytössä.

Lopuksi Marit esitteli lyhyesti julkista käyttöliittymää. Vaikka muutamia ongelmia vielä on, julkaisu on kuitenkin lähellä ja pääpiirteissään käyttöliittymä alkaa näyttää siltä miltä sen pitääkin.

4. Muut asiat

Oili Salminen tiedusteli miten ja milloin Hankeikkunaa markkinoidaan ulospäin. Marit ja Anne vastasivat, että kesälomakauden jälkeen on tavoitteena taas käynnistää markkinointia. Hannu Antikainen mainitsi lauantaina 26.8. Säätötalolla, Arppeanumissa ja valtioneuvoston linnassa pidettävästä avointen ovien päivästä, jonka yhteydessä voisi myös markkinoida Hankeikkunaa. Ehdotus sai kannatusta.

5. Seuraavat ohjausryhmät

Seuraava ohjausryhmän kokous ke 23.8.2017 klo 13-15, VN:n linna nh Snellmanni.

Puheenjohtaja Max Hamberg päätti kokouksen klo 14.01.

Liitteet Edellisen ohjausryhmän pöytäkirja